

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовao комисију

На основу члана 127 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 128 Закона о високом образовању, Наставно-научно веће на седници одржаној 23.децембра 2015, донело је одлуку да се образује комисија за одбрану докторског рада коју је Валентина Бошковић, мастер, предала под насловом „Дискурзивна средства за изражавање родних идеологија на примеру студентске популације у Србији“.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. Др Ана Кузмановић Јовановић, доценткиња за уже научне области: анализа дискурса, родне студије, хиспанска лингвистика, датум избора у звање 23.март 2010., Катедра за иберијске студије, Филолошки факултет, Универзитет у Београду
2. Др Јелена Филиповић, редовна професорка хиспанске лингвистике и социолингвистике, датум избора у звање 30. децембар 2010., Катедра за иберијске студије, Филолошки факултет, Универзитет у Београду,
3. Др Марија Мандић, научна сарадница, ужа научна област антрополошка лингвистика и анализа дискурса, датум избора у звање 22. јун 2011, Балканолошки институт, САНУ

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Валентина (Бранко) Бошковић

2. Датум рођења, општина, република:

20.08.1986. Карловац, Хрватска

3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе:

Новембар 2011, Филолошки факултет, Универзитет у Београду, 'The Life and Work of F. S. Fitzgerald'

4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:

Америчка књижевност

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Дискурзивна средства за изражавање родних идеологија на примеру студентске популације у Србији

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација кандидаткиње Валентине Бошковић „Дискурзивна средства за изражавање родних идеологија на примеру студентске популације у Србији“ обухвата 350 куцаних страна, са укупно 252 стране теоријског и истраживачког дела дисертације и 98 страна прилога. Основни тематски оквир дисертације су теоријски прикази пола, рода, родне идеологије, родних стереотипа, дискурса, језика, претходних лингвистичких истраживања и одређених примера дискурзивне праксе (родно осетљив језик, родно дискриминаторни говор, родно обележена лексика), уз кратак преглед феминистичке и социолингвистичке литературе о односу језика и рода, и истраживање које је спроведено са циљем да се анализира веза између ових појмова у ужој академској заједници, тј. међу студентском популацијом.

Након увода, друго поглавље дисертације обухвата дефинисање основних појмова и теоријска разјашњења, при чему се дефинишу кључни појмови (род, пол, језичка идеологија, родна идеологија, родни стереотипи, феминистичка лингвистика, дискурс, дискурзивна пракса, анализа дискурса, родно осетљив језик, родно дискриминаторни говор). Затим се даје преглед ставова стручне јавности по питању родно осетљивог језика у Србији, уз посебан осврт на ставове Свенке Савић, Јелене Филиповић, Ивана Клајна, Егона Фекетеа, Боже Ћорића и осталих лингвиста и лингвисткиња који су по питању рода и језика дали значајне теорије и идеје. Потом се дају конкретни примери употребе родно осетљивог језика. Након детаљног прегледа питања родно осетљивог језика, дефинишу се дискурс и дискурзивне праксе, феминистичка лингвистика, родни стереотипи, и даје се кратак осврт на

питање родне равноправности у високом образовању, као и кратак увид у законску регулативу о родној равноправности у Републици Србији.

У трећем поглављу, износи се преглед историје феминизма, уз концизан опис сва три таласа феминизма и њихов утицај на феминистичка лингвистичка истраживања.

Након теоријског осврта на феминистички покрет и након повезивања категорија које су дефинисане у другом поглављу, дисертација се, у четвртом поглављу, осврће на однос језика и рода и битних (феминистичких) истраживања у овој области, почевши од саме појаве лингвистике и социолингвистике, лингвистичке теорије Чомског и Сапир-Ворфове хипотезе, преко Дел Хајмсове теорије о комуникативној компетенцији и о друштвеним факторима који утичу на различите дискурзивне праксе мушкараца и жена, до постфеминистичке теорије која полази од становишта да све проблеме жена у савременом друштву, па тако и проблем језика, треба истражити, идентификовати и решити. Наведени део дисертације се такође осврће на значај социолингвистичких истраживања у различитим облицима дискурса, као и на историју оваквих истраживања на иностраном и српском говорном подручју. Посебно се дефинишу језичке теорије које су утицале на дефинисање разлика у говору жена и мушкараца (теорија дефицита, теорија доминације, теорија различитости и теорија перформативности). Овај одељак дисертације је заокружен сумирањем свих важних теоријских постулата који су имали историјског утицаја на теорију односа језика и рода, како би се већ у следећем поглављу дисертације могли навести и објаснити конкретни примери различитих језичких образаца који су до сада истражени код мушкараца и жена.

Пето поглавље се надовезује на претходно дајући преглед релевантних домаћих и светских истраживања о дискурзивној пракси код мушкараца и жена кроз историју. Ово поглавље обухвата примере дискурзивне праксе и започиње теоријом и истраживачким опусом Робин Лејкоф, која је засновала основну теорију о дискурзивној различитости мушкараца и жена и која је, по неким тумачењима, довела до стварања стереотипа о језичкој употреби оба пола. Потом се даје преглед свих битних истраживања на ову тему како на енглеском, тако и на српском говорном подручју, где се набрајају примери Д. Танен, С. Савић, Ј. Филиповић, Џ. Коутс, Д. Камерон и осталих аутора и ауторки који су дали допринос у истраживању односа језика и рода. Примери дискурзивне праксе код мушкараца и жена ослањају се на радове и истраживања лингвиста и лингвисткиња који су се до сада бавили овом тематиком. Ради лакшег прегледа, пето поглавље је подељено на неколико одељака (језичка идеологија жена и мушкараца, вербалне способности и дискурзивне праксе жена и мушкараца, пословна комуникација, циљеви комуникације, одабир тема за разговор, дискурзивна пракса студентске популације, употреба родно осетљивог језика).

Након теоријског дела, шесто поглавље представља истраживачки део дисертације, односно научно- методолошки оквир истраживања. Методологија истраживања

обухвата представљене циљеве и хипотезе истраживања, да би се потом у дисертацији била објашњена детаљна методологија истраживања, истраживачке методе и мерни инструменти, уз посебан осврт на форму упитника и фокус групе као важних елемената представљеног истраживања. Затим су у седмом поглављу представљене интерпретације резултата истраживања путем квантитативне и квалитативне анализе добијених података, након чега следе препоруке за даље радове и истраживања на исту тему. Након закључака истраживања, ауторка наводи препреке које је имала приликом истраживања и даје примере како би се те препреке могле заобићи у будућим истраживањима. На крају се изводи закључак да ли су потврђене хипотезе са којима је рад започет, да ли су испуњени задати циљеви, и ауторка даје свој научни став о основним питањима постављеним у раду на основу резултата спроведеног истраживања.

Садржај докторске дисертације након Изјава захвалности и резимеа на српском и енглеском језику је следећи: **Увод** (1-7), **Дефинисање основних појмова и теоријска разјашњења** (7- 8), **Пол и род** (8- 13), **Језичка идеологија** (13- 19), **Родна идеологија** (19- 24), **Родно осетљив језик** (24- 28), **Званична употреба РОЈ-а у Србији** (28- 33), **Примери употребе РОЈ-а** (33- 37), **Ставови стручне јавности у Србији по питању РОЈ-а** (37- 45), **Родно дискриминаторни говор** (45- 49), **Дискурс и дискурзивна пракса** (49- 53), **Феминистичка лингвистика** (53- 55), **Родни стереотипи** (55- 58), **Родна равноправност и високо образовање** (58- 64), **Законска регулатива о родној равноправности у Србији** (64- 68), **Покрет феминизма: историјски осврт** (68- 76), **Језик и род: преглед кључних лингвистичких појмова и теорија** (76- 83), **Теорија доминације** (83- 84), **Теорија дефицита** (84- 86), **Теорија различитости или теорија две културе** (86- 89), **Теорија перформативности** (89- 91), **Дискурзивне праксе мушкараца и жена: преглед претходних истраживања** (91- 93), **Преглед истраживања Робин Лејкоф** (93- 98), **Језичка идеологија мушкараца и жена** (98- 100), **Вербалне способности и дискурзивне праксе жена и мушкараца** (100- 104), **Пословна комуникација** (104- 106), **Циљеви конверзације** (106- 109), **Одабир тема за разговор** (109- 111), **Дискурзивна пракса студентске популације** (111- 113), **Употреба РОЈ-а и родно дискриминаторног говора у Републици Србији** (113- 116), **Научно-методолошки оквир рада** (116), **Предмет истраживања** (116- 118), **Циљеви истраживања** (118- 120), **Хипотезе истраживања** (120- 122), **Узорак истраживања** (122- 125), **Узорак истраживања за квантитативну анализу** (125- 127), **Узорак истраживања за квалитативну анализу** (127- 128), **Истраживачке методе** (128- 130), **Истраживачки поступци, технике и инструменти** (130), **Упитник** (130- 134), **Фокус група** (134- 136), **Транскрипција Фокус групе- ортографска правила** (136- 139), **Интерпретација резултата истраживања** (139- 141), **Родна идеологија студентске популације** (141- 143), **Традиционална и егалитарна родна идеологија студентске популације** (143- 144), **Језичка идеологија** (144- 156), **Родна идеологија везана за породичне односе** (156- 162), **Родна идеологија**

везана за посао и каријеру (162- 172), Дефинисање термина битних за родну равноправност (172- 178), Употреба родно осетљивог језика (178- 192), Употреба родно дискриминаторног говора (192- 202), Родни стереотипи студентске популације: особине жена и мушкараца (202- 206), Одабир тема за разговор (206- 210), Остала дискурзивна средства за изражавање родних идеологија студентске популације (210- 222), Дискурзивна средства и родне идеологије: закључци истраживања (222- 229), Препреке у истраживању (229- 231), Препоруке за даља истраживања (231- 233), Допринос рада даљим научним истраживањима (233- 234), Закључак (234- 240), Литература (240- 252), Прилози: Упитник (252- 263), Транскрипција фокус групе (263- 293), Анализа корелације одговора (293- 295), Одабир тема за разговор- табеларни преглед (295- 298), I део упитника- табеларни преглед (298- 325), ANOVA анализа- I део упитника (335- 338), ANOVA анализа- употреба родно осетљивог језика (338- 340), Остала дискурзивна средства- табеларни преглед (340- 346), ANOVA анализа- V део упитника (346- 347), Биографија ауторке (347- 348), Изјава о ауторству (348), Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада (349), Изјава о коришћењу (350).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Предмет истраживања у овом раду била су дискурзивна средства која студентска популација у Србији користи за изражавање родних идеологија; поменута популација представљена је као хомогена структура која је "у процесу креирања личних ставова по свим друштвеним питањима, а која ће у будућности, као део академске заједнице, бити одговорна за креирање, дефинисање и дељење истих тих ставова у широј јавности." (Бошковић, 2015: 226). Као највидљивији одраз језичке и родне идеологије, ауторка је истакла следећа дискурзивна средства: употребу родно осетљивог језика, родно дискриминаторног говора и дискурзивне праксе студената и студенткиња.

У теоријском делу рада ауторка је објаснила све појмове неопходне за тумачење резултата, уз концизан преглед свих теоријских постулата и идеја које су биле од великог значаја за савремену социолингвистичку теорију, као и уз детаљно објашњење кључних појмова за тему овог рада. Рад пружа преглед релевантних претходних истраживања из области односа језика и рода на српском и енглеском језику. Читав теоријски увод овог истраживања може послужити као исцрпан и ажуриран извор информација за све оне које занимају развој и домети феминистичке лингвистике, однос језичких и друштвених пракси, односно утицај родне идеологије на креирање и одржавање одређених облика јавног дискурса у савременим друштвима.

У првом поглављу, представљени су циљеви и хипотезе истраживања. Друго

поглавље посвећено је дефинисању основних појмова и теоријских постулата релевантних за истраживање, са посебним нагласком на родно осетљивом језику и његовој употреби у српској средини (Пол и род, Језичка идеологија, Родна идеологија, Родно осетљив језик, Званична употреба РОЈ-а у Србији, Примери употребе РОЈ-а, Ставови стручне јавности у Србији по питању РОЈ-а, Родно дискриминаторни говор, Дискурс и дискурзивна пракса, Феминистичка лингвистика, Родни стереотипи, Родна равноправност и високо образовање, Законска регулатива о родној равноправности у Србији). Треће поглавље представља историју феминизма, као и најважније циљеве овог покрета, уз посебан осврт на феминистичка истраживања језика. У четвртном поглављу, повезани су језички/дискурзивни и друштвени аспект истраживања: представљене су студије језика и рода, најпре из историјске перспективе, кроз везу ове дисциплине и социолингвистике, уз објашњење најрелевантнијих термина и приступа проблемима у оквиру ове интердисциплинарне области (Теорија доминације, Теорија дефицита, Теорија различитости или теорија две културе, Теорија перформативности). Пето поглавље посвећено је дискурзивним праксама код мушкараца и жена, уз исцрпан преглед релевантних претходних истраживања, са посебним освртом на радове истакнутих лингвисткиња попут Р. Лејкоф и Д. Танен.

Након уводног дела, где је изложила релевантан теоријски оквир свог истраживања, ауторка у шестом и седмом поглављу представља методологију и резултате истраживања.

Шесто поглавље доноси научно-методолошки оквир рада. Представљени су, најпре, детаљно предмет, циљеви и хипотезе истраживања, а затим је веома детаљно представљен корпус, и појашњена његова релевантност. Постоје два узорка истраживања, јер су подаци за анализу прикупљани како кроз упитнике, тако и кроз дискусије у оквиру фокус групе. Ауторка је јасно образложила поступке прикупљања и интерпретације података добијених и квантитавном (упитници), и квалитативном анализом (фокус група).

У седмом поглављу, представљени је интерпретација резултата истраживања. Детаљно су представљени најпре одговори на питања из упитника, уз адекватне табеле и графиконе који јасно изражавају квантитативне везе између питања и студентских одговора. Питања су конципирана тако да се из одговора јасно могу одредити ставови, односно родна идеологија испитаника и испитаница (сва питања су у Прилозима на крају рада; поред Упитника, ту је и транскрипт дискусија у оквиру Фокус групе). У интерпретацији података, ауторка је увек податке добијене квантитативном анализом одговора из Упитника додатно појашњавала квалитативном анализом одговора добијених у оквиру Фокус групе.

У осмом поглављу, ауторка резимира резултате истраживања. Општи циљ истраживања ове дисертације био је, како истиче, "да се укаже на постојање родне идеологије, а потом анализира утицај традиционалне и/ или егалитарне родне

идеологије на дискурзивну праксу студената и студенткиња у Србији, као и њихова међусобна повезаност." (Бошковић, 2015: 226). Ауторка је, дакле, претпоставила да у савременој студентској популацији у Србији постоје одређене родне идеологије студената и студенткиња којих они можда и нису свесни, те да оне у знатној мери утичу на (не)употребу одређених дискурзивних средстава попут (не)употребе родно осетљивог језика и родно дискриминаторног говора (Бошковић, 2015: 227). Приказани резултати истраживања говоре да је потврђена основна хипотеза истраживања, јер је ауторка интерпретацијом резултата из упитника и фокус групе закључила да су како традиционална, тако и егалитарна родна идеологија заступљене међу студентском популацијом у Србији, као и да оне имају значајну улогу у одабиру дискурзивних пракси студентске популације. Међутим, ауторка истиче да њени резултати указују на то да студенти негују традиционалну родну идеологију у већој мери од студенткиња, које, пак, доминантно негују егалитарну родну идеологију.

Ауторка наводи и резултате истраживања повезане са посебним хипотезама истраживања, којих има укупно десет:

Х1: Потврђена је претпоставка да студенти и студенткиње имају одређену перцепцију о родној идеологији, али не и њено тачно тумачење и/ или јасно дефинисан став о њој.

Х2: Оповргнута је претпоставка да студенти и студенткиње подржавају различите родне стереотипе.

Х3: Потврђена је претпоставка да, уколико студенти и студенткиње поседују традиционалну родну идеологију, не користе родно осетљив језик, а уколико студенти и студенткиње негују егалитарну родну идеологију, онда користе родно осетљив језик и у потпуности владају родно осетљивим терминима.

Х4: Потврђена је претпоставка да је и дискурс у академској заједници родно неосетљив.

Х5: Потврђена је претпоставка да студенти и студенткиње нису упознати са терминима кључним за успостављање родне равноправности у савременом друштву као што су: родно осетљив језик, родно дискриминаторни говор, политички коректан говор, родна идеологија.

Х6: Делимично је потврђена претпоставка да су резултати по питању међусобне повезаности родне идеологије и дискурзивне праксе слични на свим говорним подручјима, односно да ће резултати истраживања на ову тему бити слични резултатима са европског и америчког говорног подручја.

Х7: Потврђена је претпоставка да студенти и студенткиње имају различите теме за разговор.

X8: Делимично је потврђена претпоставка да дељење комплимената, љубазност у говору, решавање конфликта и прекидање говора спадају у дискурзивну праксу и студената и студенткиња и да се они/ оне у овом погледу не разликују у великој мери.

X9: Потврђена је претпоставка да студенти и студенткиње користе родно дискриминаторни говор за обележавања жена, али не и за обележавања мушкараца.

X10: Потврђена је претпоставка да студенти и студенткиње користе родно осетљив језик у различитој мери, односно да студенткиње више користе родно осетљив језик у односу на студенте.

У истом поглављу, ауторка се осврнула и на препреке у раду (неадекватно попуњени упитници, мањак стручне литературе и отежан приступ литератури), уз закључак да све оне нису утицале на саме резултате истраживања, а затим дала и препоруке за даља истраживања исте теме у српској академској заједници, пре свега, будући да не постоји велики број радова о вези између језичких пракси и родних идеологија на српском говорном подручју. Истовремено, ауторка истиче велики значај и потребу за едукацијом, пре свега младих, о потреби за неговањем родно недискриминаторног језика, али и о родној равноправности уопште, као и начинима на који се она може досегнути.

Девето поглавље је прегледан и актуелан закључак истраживања, који ауторка завршава надом "да ће родна идеологија у будућим истраживањима бити све утицајнији фактор за дефинисање дискурзивне праксе оба пола у свим говорним заједницама, али и да ће сва будућа истраживања односа језика и рода откривати све више сличности, а све мање разлика у дискурзивним праксама жена и мушкараца." (Бошковић, 2015: 243).

Десето поглавље је листа коришћених референци (95 штампаних и 43 електронске референце), а затим следе Прилози, где су представљени Упитник и Транскрипт дискусија у оквиру Фокус групе, као и Табеле и Графикони на којима је изражена интерпретација резултата истраживања. .

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Бошковић, В. (2013) Language and Gender in Business Communication, Зборник радова са XIV Међународног научног скупа „Синергија 2013“ - Глобализација и савремено пословање, стр. 430-435, Бијељина
2. Бошковић, В. (2014) Употреба родно осетљивог језика међу студентима и

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Будући да је модерна социолингвистика заснована на разумевању језичких промена као производа (не)свесних избора друштвених актера на основу језичких варијабли и друштвених параметара, а род је сасвим сигурно један од тих параметара (Cameron, 2003: 196), неопходно је посветити већу пажњу корелације рода и језика него што је то на српском говорном подручју до сада био случај (Бошковић, 2015: 237). Питање међусобне повезаности рода и језика је кроз историју откривало да пол говорника утиче на дискурзивну праксу, односно да припадници мушког и женског пола немају исту језичку културу. Међутим, уколико се родне и језичке разлике анализирају путем стереотипних претпоставки о мушкарцима и женама, онда је сасвим сигурно да такве анализе неће бити научне. Стога је неопходно обратити пажњу на све аспекте родне идеологије у одређеном друштву како би се разумеле, анализирале и објасниле све родне сличности и/ или разлике у дискурзивној пракси (Бошковић, 2015: 237). Управо такав увид у корелацију рода и дискурса (језика) пружа ова дисертација.

Ауторка јасно истиче своју позицију и друштвену ангажованост, типичну за истраживања конципирана у теоријском оквиру критичке анализе дискурса; наиме "традиционална родна идеологија негативно утиче на друштво, језик и културу једне нације, јер таква идеологија пропагира став да је улога жене у породици и пословном окружењу нижа и небитнија од улоге мушкарца, што утиче на родне односе у друштву и достизање родне равноправности као једне од основних одлика праведног друштва коме треба да тежимо. Са друге стране, егалитарна родна идеологија иде у прилог родној равноправности и, као таква, има позитиван утицај на положај жена у језику, а самим тим и у друштву." (Бошковић, 2015: 238). Да бисмо схватили родну идеологију коју негујемо, неопходно је, пре свега, да је у потпуности разумемо и дефинишемо, што је једна од основних премиса овог истраживања. Исто тако, ауторка је испитала и друге појмове кључне за разумевање родне равноправности у језику, пре свега родно осетљив и родно дискриминаторни језик.

Резултати овог истраживања упућују на то да студентска популација у Републици Србији није довољно образована по питању родне равноправности и њој сличних појмова, поготово када је реч о њеној вези са језичким/ дискурзивним праксама. Стога ауторка указује на неопходност будућих истраживања, чија полазна тачка треба да буде "едукација младих и повећање свести о примени родне равноправности кроз језичку употребу у свакодневној комуникацији." (Бошковић, 2015: 236). Теоријски део овог рада даје концизан преглед претходних истраживања на ову тему која могу бити корисна приликом организације будућих истраживања на српском говорном подручју.

С обзиром на то да теоријски део рада садржи дефиниције кључних термина који су

битни за разумевање дискурзивне праксе и родних идеологија, а потом нуди и темељан приказ свих теоријских постулата који су имали утицаја на претходна истраживања односа језика и рода, сматрам да је рад Валентине Бошковић допринео теоријском тумачењу родне равноправности у језику и да може бити адекватно штиво будућим истраживачима и истраживачицама који планирају да се баве истраживањима на ову или сличну тему. Како и сама ауторка сугерише (Бошковић, 2015: 237), поједина поглавља из теоријског дела рада (поглавље 2 и 3, на пример) могу да се употребе као материјал за едукацију шире јавности у Републици Србији, како бисмо у будућности имали образованије грађане и грађанке којима употреба родно осетљивог језика и осталих дискурзивних средстава за изражавање родне равноправности неће бити непозната.

Коначно, ауторка истиче да ће у будућим истраживањима родна идеологија бити све утицајнији фактор за дефинисање дискурзивне праксе оба пола у свим говорним заједницама и, на основу резултата сопственог истраживања, претпоставља да ће сва будућа истраживања односа језика и рода откривати све више сличности, а све мање разлика у дискурзивним праксама жена и мушкараца.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Дисертација Валентине Бошковић је веома иновативна студија, како из перспективе избора теоријско-методолошког оквира, у контексту повезивања резултата квалитативне анализе (дескриптивна и компаративна статистика) са резултатима квалитативне анализе (дискурзивна анализа групног интервјуа у оквиру фокус групе), тако и у тумачењу везе између дискурзивних пракси испитаника и испитаница и родних идеологија које су у њима имплицитно изражене. У питању је позитиван преседан у нашој социолингвистичкој литератури, будући да се у овом раду ауторка у коштац хвата са језичким обрасцима студената и студенткиња у Србији, који указују на низак ниво познавања везе између родних идеологија, родне равноправности и језичких пракси међу овом популацијом. Ауторка свако поглавље започиње критичким приказом претходне релевантне литературе на теме којима се бави, због чега њена студија може послужити и као материјал за едукацију шире јавности у нашој средини, док њена интерпретација резултата истраживања указује на истанчан аналитички дух и сјајно повезивање теоријских постулата са конкретним подацима добијених анализом корпуса, уз одлично формулисане аргументације закључака спроведене критичке анализе. Сматрамо да ова пионирска студија треба да послужи као полазна тачка за даља истраживања односа језика и рода како у нашој, тако и у другим академским срединама.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

Комисија препознаје изузетну вредност, као и континуиран, предан рад кандидаткиње и предлаже Већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да

рукопис под насловом **Дискурзивна средства за изражавање родних идеологија на примеру студентске популације у Србији**, прихвати као докторски рад који испуњава услове предвиђене законом, а кандидаткињу Валентину Бошковић позове на усмену одбрану.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. др Ана Кузмановић Јовановић, доценткиња (менторка)
2. др Јелена Филиповић, редовна професорка
3. др Марија Мандић, научна сарадница, Балканолошки институт САНУ